

JACOB VAN HEEMSKERCK 1567-1607

Wordt beschouwd als de allereerste Nederlandse zeeheld, en de eerste van de roemruchte traditie van maritieme commandanten uit de 17e eeuw.

Zijn eerste nautische ervaring deed hij op, toen hij in 1595 deelnam aan de tweede expeditie van Willem Barentsz, die poogde een vaarroute naar Indië langs de Noord te vinden. Ook aan de derde expeditie, die beroemd geworden is door de ijzelijke overwintering op Nova Zembla nam hij deel. Hij zag kans de overlevenden in een open sloep terug te brengen naar de bewoonde wereld.

In 1598 voer hij als commies onder Jacob Cornelisz van Nick op de "Gelria" naar Indië. Dat werd een uiterst succesvolle expeditie. Op de tweede reis naar de Oost overmeesterde hij een rijk beladen Portugese kraak. Dit maakte van hem een welgesteld man, en hij besloot aan de wal te gaan leven.

In 1607, de Ruyters geboortejaar, bood Johan van Oldenbarneveldt van Heemskerck het admiraalschap aan over een eskader dat de Spaanse vloot in eigen wateren moest aantasten.

De Nederlandse vloot bestond uit 26 kleine oorlogsschepen en 4 vrachtvaarders. Zij verrasten de Spaanse vloot onder Don Juan Alvares in de baai van Gibraltar met een drieste aanval, die de Spanjaarden totaal verraste. De resultaten waren verbluffend. De gehele Spaanse vloot werd vernietigd en 4000 Spanjaarden lieten het leven, tegen slechts 100 Hollandse zeelieden, w.o. helaas direct al in het begin bij de aanval op het Spaanse vlaggenschip Jacob van Heemskerck.

De Nederlandse vloot verloor geen enkel schip. Het succes van deze aanval en overwinning leidde tot succesvolle vredesonderhandelingen die uiteindelijk resulteerden in het 12-jarig bestand.